

У крагујевачким Шумарицама данас је одржана комеморативна манифестација Велики школски час, у знак сећања на недужно стрељане цивиле и малолетне гимназијалце 21.октобра 1941. године. Венце крај споменика "Пето три" положили су ученици Прве крагујевачке гимназије и представници Владе Србије, бројних делегација и амбасада. Церемонији, којом је обележено 80 година од масовног стрељања у Шумарицама, присуствовао је и председник Србије Александар Вучић.

Стрељање цивила у Шумарицама сматра се једним од највећих злочина немачке војске у Другом светском рату на простору некадашње Југославије.

У знак сећања на невине жртве сваког 21. октобра у Шумарицама се одржава јединствена антиратна манифестација са које се упућују поруке мира и апел да се злочин, који се догодио на почетку Другог светског рата пре 80 година, никада и нигде не понови.

Ове године, сенима жртава први пут се поклонили један високи званичник Немачке, а венац је положила потпредседница Бундестага Клаудија Рот. До сада су у име Немачке комеморацији присуствовали амбасадори те земље у Србији.

“На овом месту желим да вам се извиним, мада не знам да ли се за ово што је овде учињено уопште може извинити, али вам дајем обећање да ћемо живети у пријатељству и поверењу, заједно у једној европској породици, сећајући се онога што је било и не заборављајући ове жртве“ рекла је Клаудија Рот.

Потпредседница Бундестага је изјавила да је захвална што јој је пружена прилика да у Шумарицама буде присутна “као Немица“ и нагласила да све из прошлости, што су урадили њени сународници, може да стане у две речи, заједничке и за Аушвиц и за Крагујевац, а то су – „Никад више“.

Стрељање цивила – одмазда за немачке губитке

Велики школски час у Шумарицама, одржава се од 1957. године у знак сећања на цивиле који су стрељани у знак одмазде за губитке немачке војске, у борби која се догодила 16. октобра на путу Крагујевац – Горњи Милановац, у којој је 10 војника погинуло, а 26 рањено.

Невини грађани, међу којима и малолетни гимназијалци, требало је да испуне “квоту” страшне казне коју је према историјским доказима осмислио главнокомандујући генерал окупационих снага у Србији Франц Беме.

Његова „пресуда“ гласила је – 100 цивила за једног убијеног Немца и 50 за сваког рањеног војника.

Ова страшна наредба је и извршена, а смрти нису били поштеђени ни малолетни ученици.

Гимназијалци и професори изведени су из својих учионица, на улици су хапшени радници, сељаци, пролазници и „све мушко што се тог дана затекло на улици“, забележили су хроничари. Сви су одведени у злогласне топовске шупе у Шумарицама, одакле је мало ко успео да преживи немачки метак.

Према подацима Спомен парка „Крагујевачки октобар“ за три дана, од 19. до 21. октобра, у Крагујевцу и околним селима стрељано је око 2.800 мушкараца и жена, међу којима је било 300 младића и ученика, као и четворо ромских чистача чипела, узраста од 12 до 15 година.

